

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักการจัดวิทยา ของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา
โรงเรียนวัดบางบอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักการจัดวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยาผู้บริหารและครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 2) การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยาผู้บริหารและครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามเพศมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามอายุมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามวุฒิการศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
- 3) ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจัดวิทยา คือ ขาดความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และการเข้าถึงข้อมูลนักเรียนยังขาดข้อมูลเชิงลึก

คำสำคัญ : การบริหาร/ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/ การใช้หลักจัดวิทยา

Students Care System Management Based on Psychological Principles of Bang Bon Elementary Schools Bangkok, Metropolitan Administration

วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the students care system management based on psychological principles 2) to compare the students care system management based on psychological principles 3) to study the problems and suggestions for operation of students care system management based on psychological principles. The sample comprised of 180 administrators and teachers. The instrument was the students care system management questionnaire with 0.95 reliability. The statistics were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research results revealed that :

1) the operation mean of student care system management based on psychological principles of administrators and teachers in the opinion of administrators and teachers as a whole was at the highest level.

2) comparing the operation of student care system management based on psychological principles in the opinion of administrations and teachers classified by gender was not different. Comparing the opinion of student care system management based on psychological principles in the opinion of administrators and teachers classified by age was different at .05 level of significance. Comparing the opinion of student care system management based on psychological principles in the opinion of administrators and teachers classified by work experience was not different.

3) the problems of the operation of student care system based on psychological principles were that there was not much cooperation among administrators, teachers and parents; indent information of students was inadequate.

Keywords : management, students care system, psychological principles

ความนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนที่มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ 5) ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545, หน้า 5-13) แต่การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ทั้งทางด้านเทคโนโลยี วิทยาการ ข้อมูลข่าวสารและวิถีชีวิตเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งความเจริญการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายแต่เดิมกลายเป็นสิ่งที่ล้นเกินซับซ้อนทั้งค่านิยมวัฒนธรรมของภาวะสังคมในปัจจุบันและอนาคต ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกระดับปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่องานดำรงชีวิตของบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหานานับประการ โดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชนในวัยเรียน อาทิ ปัญหาสุขภาพจิต เกิดความเครียดและปรับตัวไม่ได้ การฆ่าตัวตาย ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ การกลั่นแกล้งรังแก ก้าวร้าว ความรุนแรงและการทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ ปัญหายาเสพติด การไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนและอาชีพ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2546, หน้า 1) ดังนั้นการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยการนำระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนมาดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างหนึ่งที่สามารถป้องกันแก้ไขและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา.ความสามารถ.มีคุณธรรมจริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุข (กรมวิชาการ.2545, หน้า 59) การดำเนินงานตามการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสภาพปัจจุบัน ผู้บริหารเป็นหลักในการดำเนินงานร่วมกับครูทุกคนในโรงเรียน สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ วางแผน กำกับดูแล โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่ายทั้งโรงเรียนและสมาชิกในครอบครัวเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การดำเนินการดังกล่าวได้นำตามหลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยคิดว่าถ้าหากนำหลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้องจะเกิดผลดีต่อนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้นจึงได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
2. เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาการปฏิบัติงาน
3. ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะครู และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในพื้นที่เขตบางบอนสังกัดกรุงเทพมหานคร 8 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 180 คน คัดสรรส่วนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 12 คน และครู 168 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกเป็น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 6 ด้าน (กรมสุภาพจิต, 2546, หน้า10) ได้แก่

- 2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 2.2.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 2.2.4 การป้องกัน
- 2.2.5 การแก้ไขปัญหา
- 2.2.6 การส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาเป็น ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของนิภา เมธาวิชัย (2543, หน้า 91)

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า	ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายความว่า	ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า	ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายความว่า	ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมาก
ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายความว่า	ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาโดยจัดหมวดหมู่ของคำตอบที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันและจำแนกเป็นรายด้าน

ผลการวิจัย

1. ระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู เป็นรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ด้านการป้องกัน ด้านการแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อมีระดับปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.49) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยา

ข้อ	รายการ	ผู้บริหารและครู (n = 180)			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติงาน	ลำดับ
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.54	0.49	มากที่สุด	4
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.54	0.49	มากที่สุด	4
3.	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.57	0.48	มากที่สุด	3
4.	ด้านการป้องกัน	4.58	0.49	มากที่สุด	1
5.	ด้านการแก้ไข้ปัญหา	4.58	0.50	มากที่สุด	1
6.	ด้านการส่งต่อ	4.53	0.50	มากที่สุด	6
รวมเฉลี่ย		4.56	0.49	มากที่สุด	-

2. การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักการจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ เป็นรายด้าน

ข้อ	รายการ	ผู้บริหารและครู (n = 180)					
		ชาย		หญิง		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.56	0.49	4.53	0.49	1.42	0.09
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.56	0.47	4.52	0.48	2.47	0.01
3.	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.56	0.44	4.58	0.49	0.78	0.25
4.	ด้านการป้องกัน	4.57	0.48	4.58	0.49	0.74	0.13
5.	ด้านการแก้ไข้ปัญหา	4.44	0.48	4.69	0.46	6.58	0.00
6.	ด้านการส่งต่อ	4.55	0.49	4.51	0.49	2.85	0.00
เฉลี่ยรวม		4.54	0.48	4.57	0.48	1.94	0.95

พบว่า ผู้บริหารและครูเพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งต่อ พบว่า ผู้บริหารและครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามอายุเป็นรายด้าน

ข้อ	รายการ	ผู้บริหารและครู (n = 180)					
		ต่ำกว่า 30 ปี		30 ปีขึ้นไป		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.59	0.46	4.52	0.49	2.43	0.02
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.53	0.48	4.54	0.49	0.37	0.17
3.	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.61	0.44	4.56	0.47	2.56	0.01
4.	ด้านการป้องกัน	4.59	0.49	4.57	0.49	0.66	0.39
5.	ด้านการแก้ไขปัญหา	4.73	0.45	4.54	0.50	4.16	0.00
6.	ด้านการส่งต่อ	4.54	0.37	4.52	0.50	0.93	0.35
เฉลี่ยรวม		4.60	0.45	4.54	0.49	7.08	0.00

ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการแก้ไขปัญหา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นรายด้าน

ข้อ	รายการ	ผู้บริหารและครู (n = 180)					
		ต่ำกว่าปริญญาตรี-ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.54	0.49	4.53	0.44	0.41	0.40
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.54	0.49	4.51	0.43	1.63	0.10
3.	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.57	0.49	4.59	0.35	1.06	0.71
4.	ด้านการป้องกัน	4.55	0.49	4.67	0.45	4.60	0.00
5.	ด้านการแก้ไขปัญหา	4.60	0.49	4.50	0.50	1.89	0.06
6.	ด้านการส่งต่อ	4.53	0.50	4.50	0.45	4.05	0.00
เฉลี่ยรวม		4.56	0.49	4.55	0.44	0.82	0.44

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในด้านการป้องกัน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งต่อ พบว่า ผู้บริหารและครูวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานเป็นรายด้าน

ข้อ	รายการ	ผู้บริหารและครู (n = 180)					
		ต่ำกว่า10 ปี		10 ปีขึ้นไป		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.54	0.50	4.54	0.49	0.08	0.93
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.49	0.49	4.57	0.49	5.15	0.00
3.	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.60	0.40	4.55	0.48	2.70	0.01
4.	ด้านการป้องกัน	4.62	0.47	4.54	0.49	4.86	0.00
5.	ด้านการแก้ไขปัญหา	4.76	0.43	4.46	0.50	7.80	0.00
6.	ด้านการส่งต่อ	4.52	0.42	4.53	0.49	0.70	0.25
เฉลี่ยรวม		4.60	0.45	4.53	0.49	2.79	0.91

ผู้บริหารและครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการแก้ไขปัญหา พบว่า ผู้บริหารและครูต่ำที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการคัดกรอง พบว่า นักเรียน ผู้บริหารและครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติ 10 ปีขึ้นไป และต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการป้องกัน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบคือ การเข้าถึงข้อมูลนักเรียนยังขาดข้อมูลเชิงลึกเนื่องจากผู้ปกครองไม่มีเวลาให้ความร่วมมือ หรือให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ครูประจำชั้นมีภาระงานอย่างอื่นมากจึงไม่ค่อยได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เอกสารข้อมูลบางครั้งซ้ำซ้อนในเรื่องการกรอกประวัติ ข้อเสนอแนะคือ ควรดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนและสัมภาษณ์เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับนักเรียนเพื่อเก็บรายละเอียดของข้อมูล จัดทำฐานระบบข้อมูลนักเรียน ผู้ปกครองให้เป็นปัจจุบัน ควรมีการจัดสรรเวลาให้ครูประจำชั้นได้พบกับนักเรียนให้มากขึ้น

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ปัญหาที่พบคือ เครื่องมือในการคัดกรองขาดความเที่ยงตรงขาดข้อมูลบางส่วนของนักเรียน ข้อเสนอแนะ คือ ดำเนินการให้แบบทดสอบมีความเที่ยงตรง ควรจัดทำแบบบันทึกพฤติกรรมที่มีปัญหาให้ชัดเจน ในการคัดกรองข้อมูลนักเรียนนั้นควรศึกษาอย่างน้อย 3 เดือนขึ้นไปจึงจะทราบพฤติกรรมของนักเรียน และควรเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้มากขึ้นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ปัญหาที่พบคือ กิจกรรมบางประเภทไม่เหมาะสมกับนักเรียน ไม่มีสถานที่จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนได้แสดงออกความสามารถและผู้ปกครองขาดการมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะ คือ ครูควรส่งเสริมนักเรียนที่มีความถนัดในด้านต่าง ๆ เช่น ดนตรี กีฬา ให้คำปรึกษา และกระตุ้นเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้ปกครองต้องยอมรับความพิเศษในตัวเด็ก รับฟังข้อเสนอแนะของคุณครู อบรมนักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของอนาคตตนเอง

3.4 ด้านการป้องกัน ปัญหาที่พบ คือ ครูสามารถดูแลได้แต่เวลาที่นักเรียนอยู่ภายในโรงเรียน การป้องกันปัญหาต่างๆ ของผู้เรียนทำได้ไม่ทั่วถึงเพราะมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการดูแลนักเรียนเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะคือ ควรสังเกตความต้องการในพฤติกรรมนักเรียน กระตุ้นเสริมสร้างความมั่นใจให้เกิดในตัวเด็ก ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้ช่วยกันป้องกันแก้ปัญหาหลานอย่างสม่ำเสมอ

3.5 ด้านการแก้ไขปัญหานักเรียน ปัญหาที่พบคือ ขาดการเอาใจใส่ในการเข้าถึงแหล่งปัญหาที่แท้จริง ขาดข่าวสารแก้ไขปัญหาที่ฉับไวและทันเหตุการณ์ ขาดการวางแผนและความร่วมมือ รวมถึงความต่อเนื่องในการแก้ปัญหา ขาดความเอาใจใส่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบและงบประมาณที่จะสนับสนุนในการแก้ปัญหา ข้อเสนอแนะคือ ควรเข้าถึงปัญหาเพื่อนำเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้สภาพดีขึ้น ควรติดตาม และตรวจสอบในการแก้ไขปัญหาย่อยๆ

3.6 ด้านการส่งต่อ ปัญหาที่พบคือ ขาดความร่วมมือระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ข้อมูลนักเรียนที่ได้รับไม่เป็นปัจจุบัน หน่วยงานที่รับผิดชอบมีน้อยและอยู่ไกลกับสถานศึกษา ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประสานงานที่ดี หน่วยงานภาครัฐ เก็บทะเบียนประวัตินักเรียนตั้งแต่สมัครเข้าโรงเรียน และแจ้งการเปลี่ยนแปลงประวัติเดิม เพิ่มหน่วยงานในการให้คำปรึกษาให้มากขึ้น ติดตามรายงานกับครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ขอเจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำนักเรียน จัดการส่งต่ออย่างเป็นระบบให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและครูควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจตนเองและรู้จักตนเองดีขึ้นอันจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้อยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุขได้
2. ผู้บริหารและครูควรมีนโยบายจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนในกลุ่มเสี่ยงให้เป็นกลุ่มปกติอย่างยั่งยืน
3. ผู้บริหารและครูควรประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหาด้านการเรียนเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการแก้ปัญหาของนักเรียน
4. ผู้บริหารและครูควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา
5. ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจเรื่องการช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาให้ตรงกัน

การวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ควรศึกษาปัญหาสถานศึกษาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนทุกโรงเรียนที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2546). ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร:กรมวิชาการ.
- จันทนา บุญรุ่ง. (2548). การศึกษาบทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวในโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภา เมธาวีชัย. (2543). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์. ยุทธศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.สำนักการศึกษา, สำนักงาน. (2549). กิจกรรมแนะแนว
- วิชาการ,กรม. (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- วิชาการ,กรม. (2546). ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- วีระ โอบอ้อม. (2549). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิโรจน์ สุรสาคร. (2550). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครปฐม. ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จังหวัดนครปฐม: บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัชวาลย์ บุญเหลี่ยม. (2552). การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. ปรินญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จังหวัดอุบลราชธานี :บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สังคม แก้วสว่าง (2547). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเสสสะเวชวิทยา.สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Education and Psychological Measurement, 30 (3), 607-608).